

De Zaak W / R. (psychotherapeut) GEHEIMHOUDINGSPLICHT

De klacht, de minderjarige dochter van W was onder behandeling bij R. Tijdens de behandeling beschuldigde dochter W. haar vader van seksuele intimiteiten. Toen de dochter bij R. onder behandeling was heeft de therapeut geweigerd om met vader W. over zijn dochter te spreken. R. beroept zich op het beroepsgeheim en OP het feit dat de beschuldigingen van dochter W. tegen haar vader, iedere vorm van contact vrijwel onmogelijk maakte.

Nadat de behandeling beëindigd is geeft dochter W. te kennen dat haar vader haar niet seksueel geïntimideerd heeft. De schade is echter al veroorzaakt, de vader is door de zaak overspannen geraakt en zijn baan kwijt geraakt. Vader W. dient een klacht in tegen therapeut R. Hij is van mening dat R. hem had moeten inlichten over de verhalen van zijn dochter.

De Raad is echter van mening dat therapeut R. juist gehandeld heeft.

Hij kon niet weten dat de verhalen van dochter W. niet op waarheid gestoeld waren.

Om die reden is de klacht door de Raad ongegrond verklaard.

UITSPRAAK

in zake

Dhr.A. klager, wonende te....., te dezer zake vertegenwoordigd door Mr A. K., ter zitting door Mr J.J. B. beiden verbonden aan de Stichting Rechtsbijstand te.....;

contra

H. R., therapeut, in tweede instantie vertegenwoordigd door Mr M. E. B., advocaat en procureur te Z.;

De Raad heeft nogmaals kennis genomen van de inhoud van het dossier zoals dat voor haar heeft gelegen in eerste instantie en waarvan de inhoud staat vermeld haar verstekuitspraak d.d. 14 april 1998.

Tegen deze verstekuitspraak is o.g.v. art. 19 van het in dezen te hanteren tuchtrecht door partij R. verzet aangetekend bij schrijven d.d. 24 april 1998. Dit heeft geleid tot een reactie van de hand van Mr A. K. d.d. 29-05-1998. Bij schrijven d.d. 12-08-1998 deelde Mr K. mee een getuige te willen doen horen ter zitting.

Ook van dit aanvullende dossier heeft de Raad kennis genomen. De Raad heeft op donderdag 27 augustus 1998 in dezen conform het te hanteren tuchtrecht een zitting gehouden, waarbij beide partijen aanwezig waren tezamen met hun raadslieden. Bij die gelegenheid is door beide partijen het woord gevoerd bij welke gelegenheid door beide raadslieden pleitnotities zijn overgelegd.

Ter zitting heeft partij A. Mw. A. onder ede als getuige doen horen.

Kennisname van de grieven van klager tegen de in dezen gewezen uitspraak alsmede kennisname van de verdere standpunten van partijen in dezen, brengt de Raad tot het onderstaande oordeel:

1. T.a.v. de zitting d.d. 27 augustus 1998 door klager geuite grief dat de zaak ten onrechte als een verstekzaak zou worden beschouwd.

Volgens het te hanteren tuchtrecht (art. 18) dient in een zaak waarbij de therapeut waarover geklaagd wordt niet ter zitting verschijnt, een maatregel bij verstek te worden opgelegd. Redelijke uitleg brengt met zich mee dat zulks uiteraard eerst dan geschiedt als de geuite klachten gegrond worden bevonden.

Het te hanteren tuchtrecht schrijft verder voor dat de therapeut van een dergelijke uitspraak in verzet dient te komen bij de Raad van Toezicht (dus niet bij het Hof), tegen de uitspraak waarvan geen beroep bij het Hof mogelijk is (art. 19:4)

De beklaagde therapeut verscheen niet ter zitting, terwijl de in eerste instantie door klager geuite klachten gegrond werden bevonden. De uitspraak in eerste instantie kon dus niet anders dan een verstek-uitspraak zijn, waartegen de beklaagde therapeut, indien de therapeut in kwestie zich in deze verstek-uitspraak niet zou kunnen vinden, uitsluitend verzet zou kunnen doen aantekenen.

En zo is het schrijven van klagers raadsman d.d. 24 april 1998 dan ook aangemerkt.

2. t.a.v. bet beweerdelijk te laat zijn van klager met zijn klacht (grief I van klager):

Het inleidend schrijven van klager van de hand van zijn raadsman Mr K. is gedateerd 19-08-1997. Het laatste consult tussen partijen moet zich hebben afgespeeld op 20 maart 1996.

Naar het oordeel van de Raad is dit, zeker gelet op de enorme emotionele beladenheid van de problematiek waarmee klager zich geconfronteerd ziet, alsook gelet op het feit dat klager door niemand op de hoogte was gesteld hoe te handelen en tot wie klager zich in casuïstiek als de onderwerpelijke kon wenden, geen termijn na verloop waarvan klager in redelijkheid niet meer zou kunnen klagen over een therapeut.

Ook de bewering van de therapeut dat na één jaar de dossiers van patiënten door hem plegen te worden geruimd, kan in dit oordeel geen wijziging brengen.

De Wet Geneeskundige Behandelingsovereenkomst waaronder de therapeut in ieder geval ressorteert, schrijft in ieder geval eerst na tien jaar vernietiging voor, tenzij de relatie patiënt - therapeut langer dan tien jaar duurt. Vele beroepsgroepen kennen daarnaast de verplichting dossiers tenminste 5 jaar na de beëindiging van de relatie te bewaren. Hoe dit ook zij, 5 jaar of tien jaar, één jaar is te kort!

3. t.a.v. de relatie tussen klager en therapeut R. (grief II van klager):

Of de zuster van klager gelijktijdig in behandeling was bij de therapeut R. en diens echtgenote de therapeute R. Pr. acht de Raad in dezen niet van belang. Net zo min als de Raad van belang acht of klager gelijktijdig in behandeling is geweest bij zowel de therapeut R. als diens echtgenote.

De Raad is op grond van de haar bereikt hebbende feitelijkheden van oordeel dat de relatie tussen klager en de therapeut R. een therapeutische relatie was of in ieder geval een relatie die met een therapeutische relatie op een lijn gesteld dient te worden.

Dit impliceert dat klager van de therapeut R. al de zorgvuldigheden mag verwachten respectievelijk beroep kan doen op al de waarborgen zoals verwoord in de Gedragsregels voor Alternatieve Genezers.

4. T.a.v. het al dan niet doorbroken zijn van de geheimhoudingsplicht waar de patiënt op mag rekenen (grief III en IV van klager)

gedurende de therapeutische relatie tussen klager en de therapeut R., schreven de therapeut R. en diens echtgenote de therapeute R. Pr. een brief d.d. 24-02-1996 naar een groot deel van de familie van klager. De voor de verzending benodigde adressering verkregen de therapeuten, naar de Raad begrijpt. van de in ieder geval bij de therapeute R. Pr. in behandeling zijnde zuster van klager.

In die brief staat onder andere te lezen: “de reden dat het met G. niet goed gaat en in therapie is, heeft onder andere te maken met datgene wat ertussen haar en hem heeft plaatsgevonden”. Deze gebeurtenis is mee bepalend geweest voor hoe G. er op dit moment voorstaat; een inhoudelijke uiteen wijzing hierover is voor niemand van belang”. “Wel is van belang dat ‘hij’ zijn verantwoordelijkheid hierin heeft gekend door G. hierover zijn spijt te hebben betuigd”.

De Raad blijft bij haar oordeel zoals uitgesproken in eerste instantie: deze brief is niet anders aan te merken dan als een doorbreking van de door de therapeut t.a.v. de patiënt te hanteren geheimhoudingsplicht, zoals vastgelegd in de primaire beroepscode voor de ANG beroepsbeoefenaar art. a:9 jo. b:12.

Uiteraard is denkbaar dat een therapeut in het kader van de behandeling met een patiënt(e) om therapeutische redenen overeenkomt de normaliter te hanteren geheimhoudingsplicht te doorbreken, maar indien achteraf blijkt dat partijen het over dat overeengekomen zijn van deze doorbreking niet eens zijn, -en dat zijn partijen in deze casus niet-, dan zal de bewijslast van de overeenkomst te dienaangaande altijd op de schouders van de therapeut rusten. Opgemerkt dient te worden dat daarbij in de casuïstiek als de onderwerpelijke, door de Raad aan het door een therapeut te leveren bewijs de hoogst mogelijke eisen worden gesteld, zowel t.a.v. het bewijs van het bestaan van de overeenkomst zelf als t.a.v. de redelijkheid van de overeenkomst, als die overeenkomst blijkt te bestaan.

Therapeut R. slaagt er niet in zich te kwijten van de op zijn schouders rustende bewijslast t.a.v. het overeengekomen zijn van de doorbreking van de geheimhoudingsplicht, zodat de Raad aan de beoordeling van het al dan niet redelijk zijn van die overeenkomst helemaal niet toekomt.

Weliswaar wordt door de therapeut een verklaring in het geding gebracht van zijn echtgenote, de therapeute R. Pr., waarin genoemde therapeute onder meer verklaart dat haar echtgenoot “de gewraakte brief ter bespreking heeft voorgelegd en dat dhr. A.. met de inhoud akkoord is gegaan”, maar aan deze verklaring kan door de Raad alleen al omdat zij afkomstig is van een belanghebbende (n.l. echtgenote van de beklaagde therapeut), mede gelet op de onder ede afgelegde verklaring van de echtgenote van klager welke verklaring in hoofdlijn stelt dat de inhoud van de gewraakte brief nu

juist niet van tevoren tussen partijen is besproken, beslist niet die bewijskracht toekennen zoals therapeut R. dat kennelijk gaarne zou zien.

Ook het gegeven dat kennelijk nog op 6 maart 1996 en 20 maart 1996 m.a.w. na 24 februari 1996, zijnde de datum van de gewraakte brief, een consult van klager bij therapeut R. heeft plaatsgevonden, kan de Raad niet brengen tot de door therapeut R. gewenste conclusie dat t.a.v. de inhoud van het gewraakte schrijven tevoren overeenstemming zou zijn bereikt. Als klager voor de eerste van de laatste twee consulten kennis heeft genomen van de inhoud van de gewraakte brief, dan kan uit het gegeven dat door hem na kennisname van de inhoud van die brief de therapeut nog twee maal is geconsulteerd, niet worden geconcludeerd dat klager dus vooraf met de inhoud van de gewraakte brief aan zijn familieleden heeft ingestemd.

Zeker niet nu partijen het niet eens zijn over de inhoud van die laatste twee consulten.

5. T.a.v. het te zwaar zijn van de in eerste instantie opgelegde sanctie van zes maanden (plus publicatie van het vonnis) (grief IV)

De Raad acht de geheimhoudingsplicht van een therapeut(e) een van de grondslagen van welke therapie dan ook. Indien immers een patiënt(e) niet kan rekenen op geheimhouding ontbreekt ieder vertrouwen. En wederzijds vertrouwen is een onmisbare voorwaarde voor een succesvolle behandeling?

Met het schrijven d.d. 24-02-1996 doorbrak therapeut R. zijn geheimhoudingsplicht en nu therapeut R. niet kan bewijzen dat zulks geschiedde met voorafgaande toestemming van klager, schendt therapeut R. daarmee de beroepscode.

Naar het oordeel van de Raad is dit een zo ernstige schending van de beroepscode dat teneinde herhaling ook van derden te voorkomen publicatie op zijn plaats is. De Raad wil hierbij echter opmerken dat deze publicatie alleen mag geschieden onder vermelding van de initialen van naam en woonplaats van de therapeut (en uiteraard met volledige weglating van naam, initialen of wat dies meer zij van klager).

Wel is de Raad in tweede instantie van oordeel dat te weinig in haar oordeel in eerste instantie is meegewogen dat therapeut R. voor de eerste maal met de tuchtrechter in contact komt. De Raad heeft daarbij de overtuiging dat de misstap van therapeut R. gedaan is op een moment dat R. zich onvoldoende bewust was van de complicaties die e.e.a. met zich zou kunnen brengen. Dit laatste brengt de Raad tot het oordeel dat zij als straf een berisping meer in overeenstemming vindt met de misstap dan de aanvankelijk door haar opgelegde sanctie van schorsing.

UITSPRAAK

De Raad is op grond van het bovenstaande, ook na kennisname van de grieven van de therapeut tegen haar vonnis in eerste aanleg en na kennisname van de standpunten van klager, van oordeel dat de door klager geformuleerde klacht tegen de therapeut in kwestie als GEGROND dient te worden gekwalificeerd

De Raad trekt de door haar bij uitspraak d.d. 14 april 1998 gedane schorsing van de therapeut R. in.

De Raad berispt de therapeut R..

Daarnaast bepaalt de Raad dat o.g.v art 24 van het te hanteren Tuchtreglement Alliantie Natuurlijke Geneeswijze de onderwerpelijke uitspraak gepubliceerd dient te worden in het ANG Bulletin, waarbij vermeld zij dat therapeut R. in die publicatie uitsluitend mag worden aangeduid met initialen van naam en woonplaats en klager uitsluitend mag worden aangeduid als “de patiënt” of met een andere neutrale term.

O.g.v. art. 19:4 van het te hanteren Tuchtreglement is van deze uitspraak geen hoger beroep mogelijk.

Utrecht, 21 september 1998